

Magnicidus

De Prim a Carrero Blanco

Van atemptar contra Ferran VII, Isabel II, Alfons XIII, però els magnicidis que van marcar la història d'Espanya als segles XIX i XX van ser els dels cinc presidents de govern

Què?

Víctima

Quan?

Cronologia

On?

Escenari

Com?

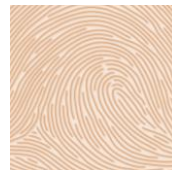
Arma

Qui?

Autor

Per què?

Mòbil

El context

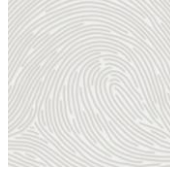

Després de l'aixecament de “La Gloriosa” i l'expulsió d'Isabel II, el nou règim, amb Prim al comandament i Serrano de segon, va lliurar a las Cortes una llista d'alternatives als Borbons.

A la llista hi havia, Amadeu de Savoia, la República, el duc de Montpensier, Alfons de Borbó i el general Espartero. Amadeu de Savoia va guanyar (1871-1873).

http://ca.wikipedia.org/wiki/Amadeu_I_d'Espanya

Què?

Víctima

<http://www.google.es/imgres?imgurl=http://www.encyclopedia.cat/media/gec/FOTO>

Joan Prim

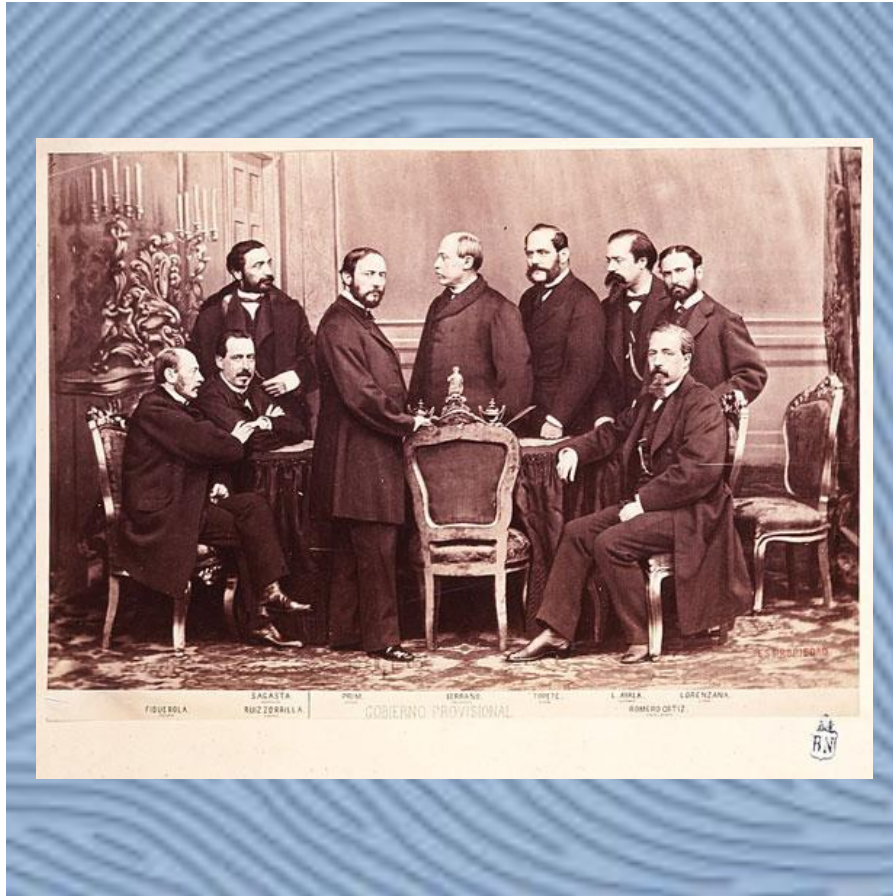
Joan Prim i Prats, marquès de Los Castillejos, comte de Reus, vescomte del Bruc, Gran d'Espanya fou un militar i polític progressista del segle XIX molt influent en la política espanyola.

Va ser governador militar de Barcelona (1843), capità general de Puerto Rico (1847) i president del consell de Ministres (1869-1870).

Quan?

Cronologia

27/12/1870 (atemptat)
30/12/1870 (mort)

[Gobierno Provisional 1869 \(J.Laurent\).jpg](#)

On?

Escenari

L'atemptat *in itinere*

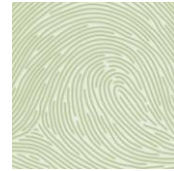
Es va produir al carrer del Turco a Madrid (avui Marqués de Cubas).

Van disparar trets al cotxe en el què viatjava Prim acompanyat pels coronels Moya i González Nandín.

Prim va sobreviure a l'atac però va quedar greument ferit. La versió oficial diu que va morir tres dies més tard per infecció.

Com?

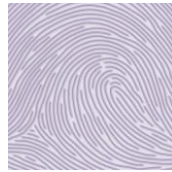

Arma

Anàlisis forenses recents ens diuen que Prim va ser assassinat mentre intentava recuperar-se de les ferides de bala, al llit. Hi ha evidències que apunten a una estrangulació amb llaç.

Qui?

Autor

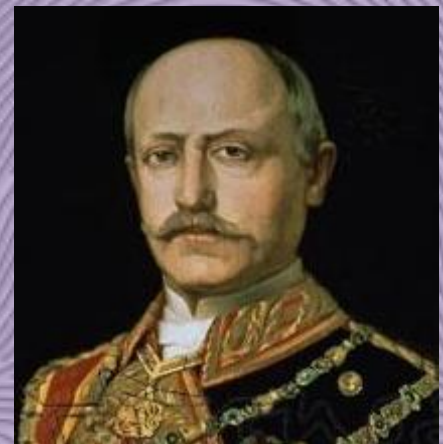
No sabem quins van ser els autors materials però se sospita que la mà que dirigia els botxins era la del diputat republicà José Paul y Angulo i que l'autoria intel·lectual era d'Antonio de Orleans, Duc de Montpensier i el regent general Serrano.

José Paul y Angulo

Antonio de Orleans

Francisco Serrano

Per què?

Mòbil

Els motius podien ser l'ambició al tron de Montpensier i la venjança d'un republicà per l'entronització d'una nova dinastia.

Amadeu I de Savoia davant el fèretre del general Prim. Obra d'Antoni Gisbert (1870)

El context

El temps de l'anarquisme

L'anarquisme és una ideologia política basada en el principi que les persones són lliures i s'han d'organitzar en societat sense jerarquies.

Des del punt de vista anarquista l'estat és una estructura opressora utilitzada per a justificar l'autoritat d'unes persones sobre les altres.

Per aquest mateix motiu la tradició anarquista s'ha oposat radicalment als exèrcits, la propietat privada, les estructures de poder capitalistes i algunes religions.

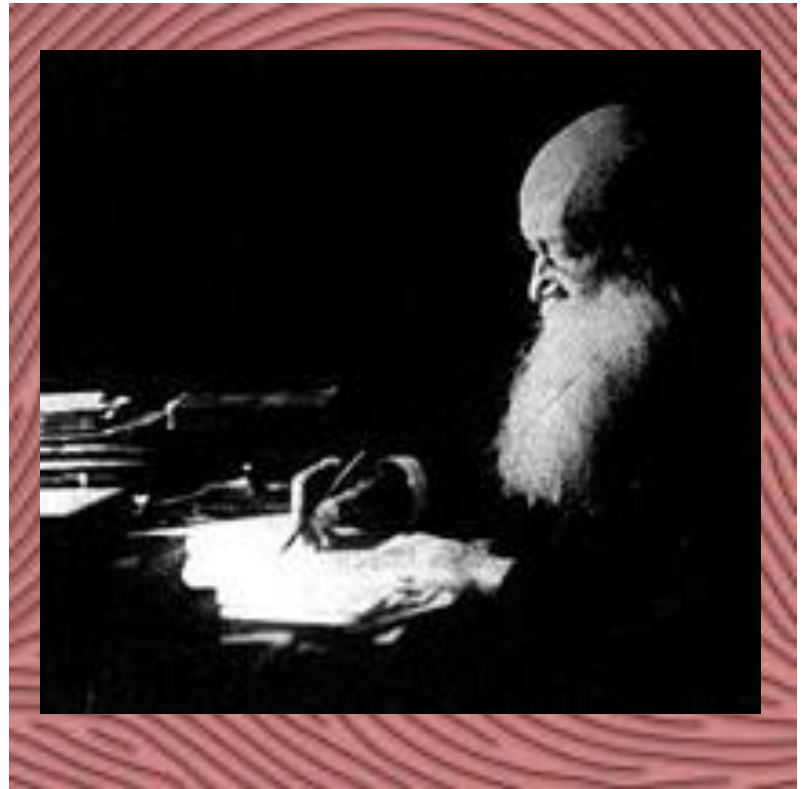
<http://ca.wikipedia.org/wiki/Anarquisme>

El context

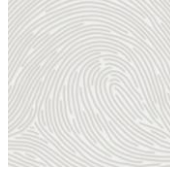
El concepte de la *propaganda pel fet*

Al Congrés Internacional Anarquista de 1881, aquest lema defensava l'acció terrorista violenta en detriment dels discursos i les proclames que no despertaven l'instint revolucionari. La propaganda pel fet va estar relacionada amb molts atemptats anarquistes a caps d'estat i monarques de finals del segle XIX i principis del XX.

Kropotkin va ser un dels principals teòrics de l'anarquisme

Què?

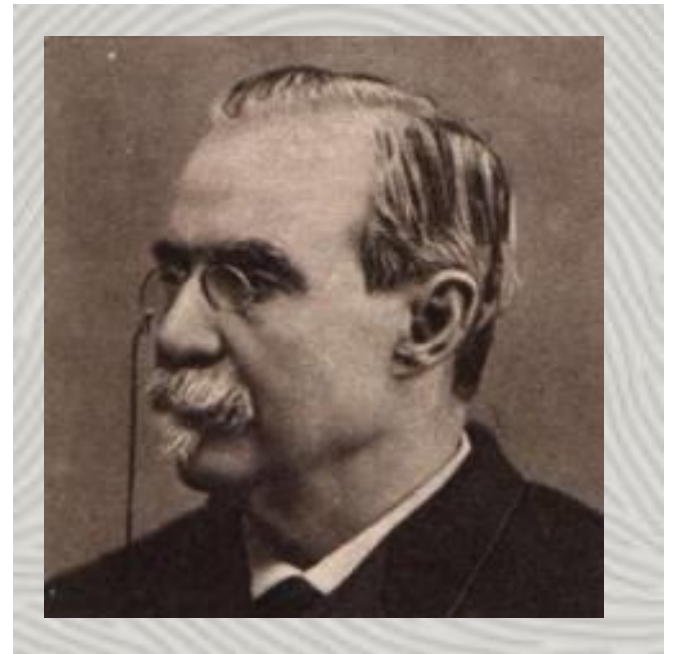

Víctima

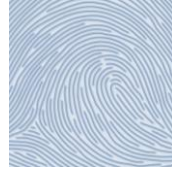
Antonio Cánovas del Castillo

Fou un polític i historiador espanyol. Va ser President del Govern espanyol (1874-1875), (1875-1879), (1879-1881), (1884-1885), (1890-1892) i (1890-1892) i la seva actuació, sovint fonamentada sobre la repressió, va ser bastant polèmica.

És l'artífex de la restauració borbònica.

Quan?

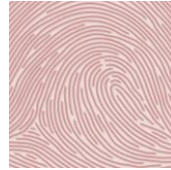

Cronologia

8/8/1897

On?

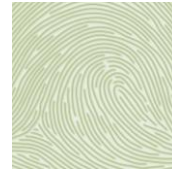

Escenari

Balneari de Santa Agueda Guipuzcoa

Com?

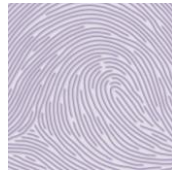
Arma

Arma de foc

<https://www.google.es/search?q=canovas+del+castillo&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=AqFuUvngFKue7Aa->

Qui?

Autor

L'anarquista Michele Angiolillo.
Va ser l'autor material.

Una hipòtesi apunta a Ramón Emeterio Betances, líder del moviment independentista cubà, com a possible instigador.

Per què?

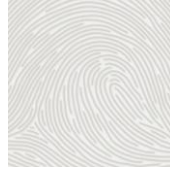
Mòbil

Els motius sembla que van ser ideològics, Angiolillo volia atemptar contra la regent Maria Cristina, però Betances el va convèncer que la mort de Cánovas tindria més impacte i li permetria venjar les execucions de cinc anarquistes al castell de Montjuic per un atemptat amb bomba al carrer Canvis Nous de Barcelona.

Execució d'Angiolillo al garrot vil el
20/8/1897

Què?

Víctima

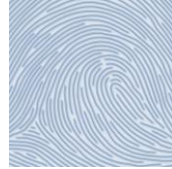

http://ca.wikipedia.org/wiki/Jos%C3%A9_Canalejas

José Canalejas y Méndez

Advocat i polític espanyol, diverses vegades ministre i finalment president de govern (1910-1912). Després de la Guerra de Cuba fou cap del Partit Liberal sota el regnat d'Alfons XIII. Destacat ideòleg d'una corrent d'esquerres que defensava ideals democràtics i la separació entre Església i Estat.

Quan?

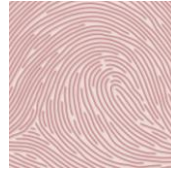

Cronologia

El 12/11/1912, quan caminava cap al ministeri de la Governació i es va aturar davant de l'aparador de la llibreria San Martín.

On?

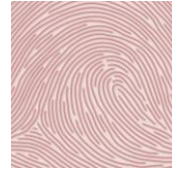

Escenari

A la Puerta del Sol a Madrid

On?

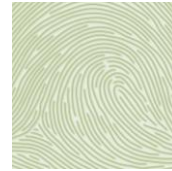
Escenari

El 1912 es va fer el curtmetratge “Asesinato y entierro de don José Canalejas”, dirigit per Enrique Blanco y Adelardo Fernández Arias i interpretat per l’actor José Isbert.

<http://www.galiciaartabradigital.com/archivos/58160>

Com?

Arma

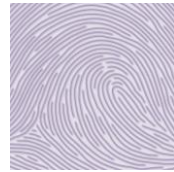

Arma de foc

Una pistola *Browning*

<https://www.google.es/search?q=jos%C3%A9+canalejas+m%C3%A9ndez&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=>

Qui?

Autor

L'anarquista Manuel
Pardiñas

Va intentar escapar-se entre els cotxes però un policia li va donar un cop de porra. Es va disparar dos trets al cap i va morir.

Per què?

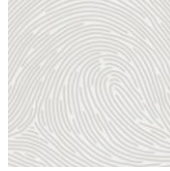

Mòbil

El plantejament de certes reformes democràtiques i la pretenció de finalitzar amb el caciquisme haurien pogut estar uns possibles motius per a la seva mort.

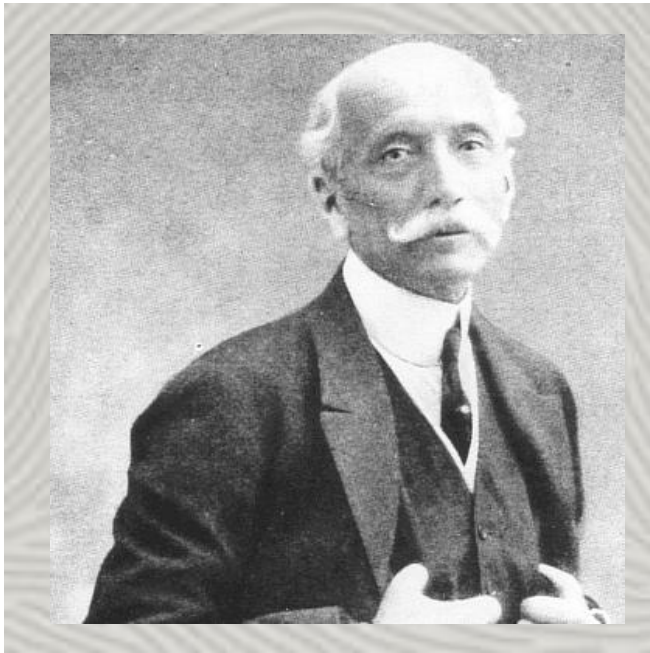

Què?

Víctima

Eduardo Dato Iradier

Advocat i polític conservador espanyol, va ser ministre el 1899, 1902 i 1918 i president del govern espanyol el 1913-1915, 1917 i 1920-1921.

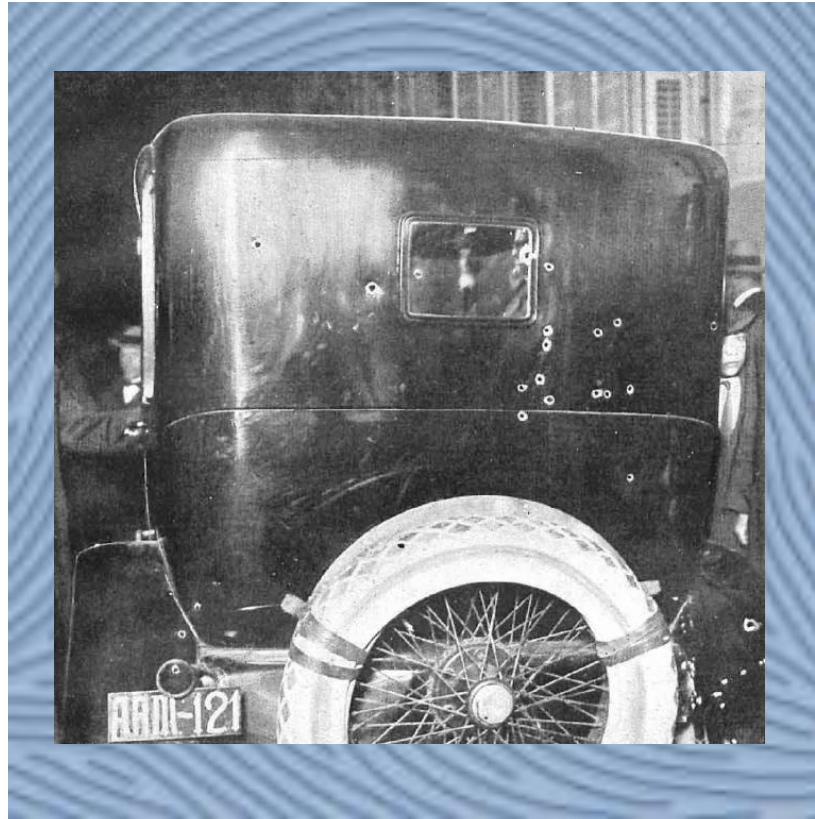
Adscrit des de molt jove al Partit liberal-conservador d'Antonio Cánovas del Castillo.

Va mantenir la neutralitat d'Espanya a la 1a GM i va reprimir durament les vagues generals revolucionaries de 1917.

Quan?

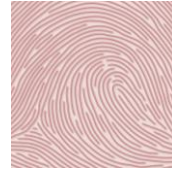

Cronologia

El 8/3/1921, Dato viatjava amb el cotxe oficial, que va disminuir la marxa.

On?

Escenari

El cotxe va vorejar la Puerta de Alcalá i la Plaza de la Independencia quan es va acostar un sidecar amb tres ocupants que li van disparar.

Com?

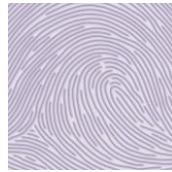

Arma

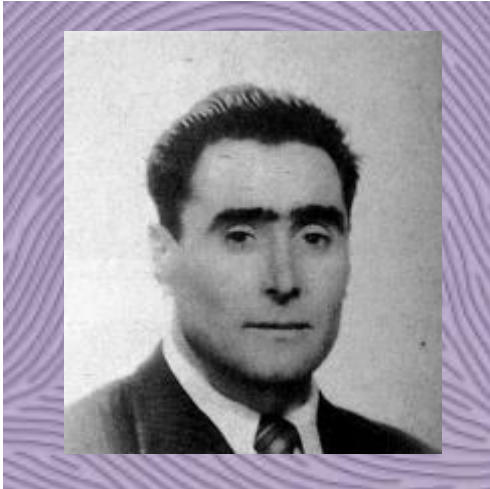
Dato va rebre vint impactes de bala.

Qui?

Autor

Els autors de l'atemptat van ser tres anarquistes catalans.

Pere Mateu i Cusidó
Obrer de la metal·lúrgia.
Després de l'atemptat
restà a Madrid i fou
detingut.

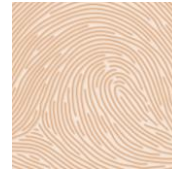

Ramon Casanellas i Lluç
Polític català militant de la CNT
amb un paper actiu a les
vagues del 1918. Després de
l'atemptat fugí a la Unió
Soviètica. Va morir en un
atemptat.

Lluís Nicolau i Fort
Militant anarquista va
fugir a Berlín després
de l'atemptat. La
policia alemanya el va
detenir i entregar a
les autoritats
espanyoles.

Per què?

Mòbil

Sembla que l'atemptat es va cometre com a represàlia per haver donat carta blanca al governador civil de Barcelona Severiano Martínez Anido en la persecució de sindicalistes a Barcelona i particularment com a venjança per l'assassinat de Francesc Layret (polític i advocat defensor del moviment obrer).

(Fotografia de Francesc Layret)

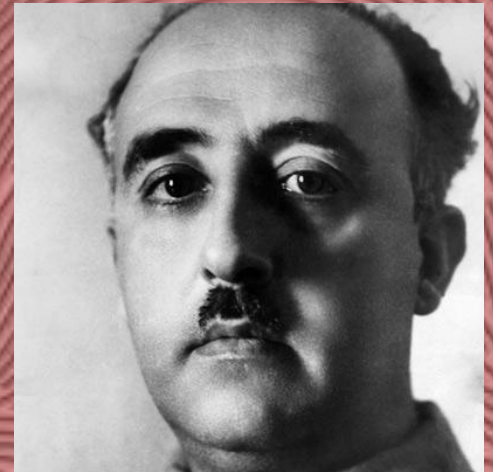
<http://www.google.es/imgres?imgurl=http://www.bonrotllo.org/public/per/FrancescLayret.gif&imgrefurl=http://>

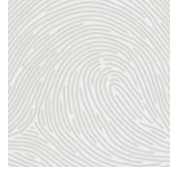

El context

Després de la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930), de la Segona República i la Guerra Civil (1931-1939) i de 34 anys de dictadura franquista, el context polític, social i cultural és diferent i es produeix el cinquè magnicidi.

Què?

Víctima

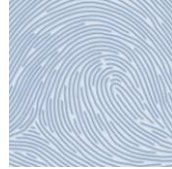
Luis Carrero Blanco

Va ingressar a l'Escola Naval el 1918 i va prendre part en la campanya del Marroc de 1924-1926. En iniciar-se la Guerra Civil va fugir pel temor de ser executat per milícies republicanes i es va refugiar en les ambaixades de Mèxic i França, el juny de 1937 va evadir-se a la zona nacionalista. Al comandament d'un destructor i d'un submarí va arribar a cap d'Operacions de l'Estat Major de la Marina.

L'any 1940 va elaborar un informe recomanant la neutralitat espanyola a la II Guerra Mundial. A partir d'aleshores es va convertir en l'home de confiança de Franco.

Quan?

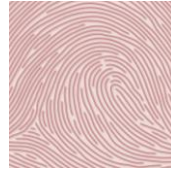
Cronologia

El 20/12/1973

Quinze minuts abans de l'inici del judici contra deu membres del llavors sindicat clandestí CCOO, conegut com a "Procés 1001".

On?

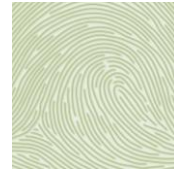
Escenari

“Operación Ogro”

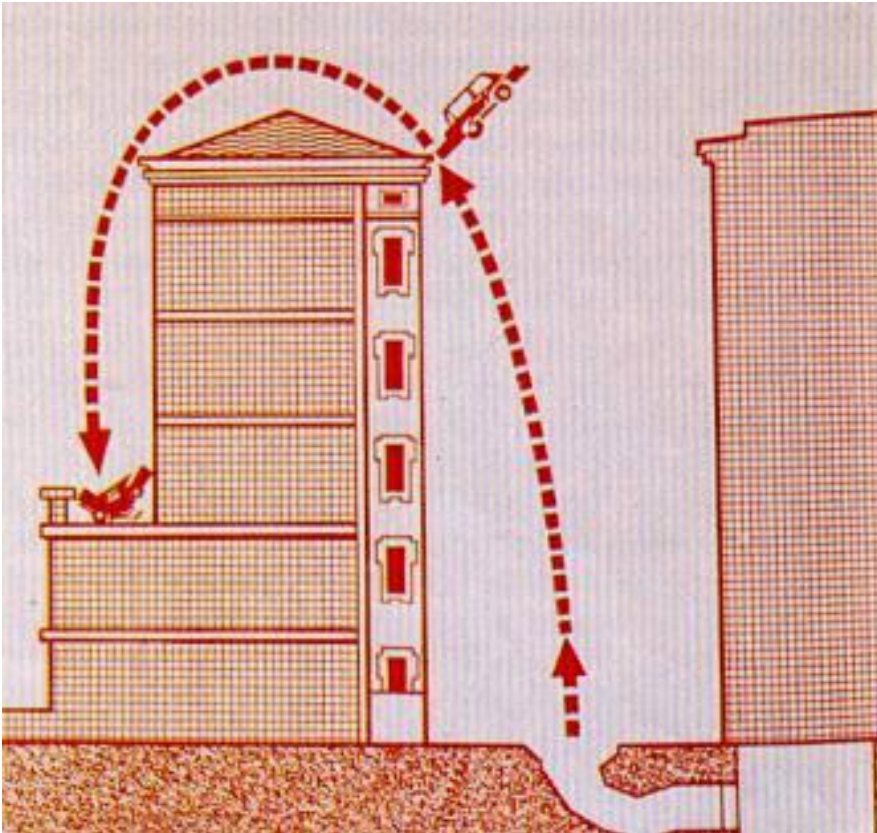
Els etarres es van desplaçar fins a Madrid i van llogar un semisoterrani en el número 104 del carrer Claudio Coello.

Com?

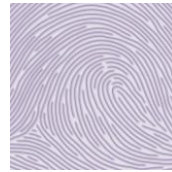

Arma

A partir d'allí van fer un túnel fins al centre de la calçada on van posar prop de 100 quilograms de goma 2 que van fer explotar al pas del cotxe de Carrero Blanco. el Dodge negre de l'almirall va volar fins caure al pati de la Casa Profesa de los Jesuítas.

Qui?

Autor

LOS TERRORISTAS IDENTIFICADOS actualidad grafica

La Policía ha identificado a los seis terroristas autores del monstruoso atentado que costó la vida al presidente del Gobierno, don Luis Carrero Blanco. Estos son sus nombres y fotografías.

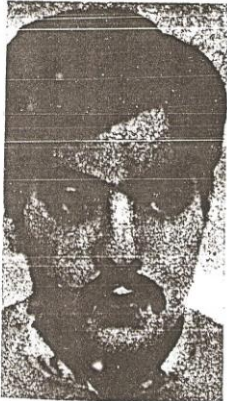
José Ignacio Abaitúa Gomeza, alias "Marquín", nacido en Guernio (Vizcaya) el 27-7-1950

José Miguel Benarán Ordeñana, alias "Argala", nacido en Arrigorriaga (Vizcaya) el 7-3-1948

Pedro Ignacio Pérez Boolegui, alias "Wilson", nacido en Vitoria el 31-7-1948

Javier María Larrategui Cuadra, alias "Aizulo", nacido en Bilbao el 20-1-1948

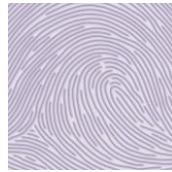
José Antonio Urruticosecha Bengochea, alias "Joan", nacido en Hirvialles (Vizcaya) el 20-12-1950

Juan Bautista Elizaguirre Santesteban, alias "Zigee", nacido en Hernani (Guipúzcoa) el 14-8-1948

El comando Txikia d'ETA va emetre un comunicat en el que assumia l'autoria de l'atemptat. Però també s'especula sobre una participació indirecta de la CIA. L'existència d'un "home de la gavardina blanca" que va facilitar informació valuosa als etarres al hotel Mindanao de Madrid sembla avalar aquesta hipòtesi.

Qui?

Autor

http://www.google.es/imgres?imgurl=http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e3/Henry_Kissinger.

“l’home de la gavardina blanca” hauria lliurat informació sobre els itineraris i els horaris de Carrero Blanco.

Un dia abans de ser assassinat, Carrero Blanco va rebre el secretari d’Estat nord-americà Henry Kissinger. Es diu que un dels temes de conversa va ser la possibilitat que Espanya tingués la bomba atòmica.

Un any després ETA va fer circular un llibre, anomenat *Operación Ogro* de l’escriptora anarquista Eva Forest, en el qual explicava la preparació i execució de l’atemptat.

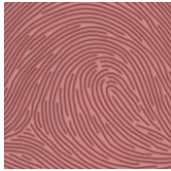
Per què?

Mòbil

En la següent declaració un dels militants del comando Txikía responia a la pregunta de per quina raó s'havia assassinat a Carrero:

«L'execució en si tenia un abast i uns objectius claríssims. A partir de 1951 Carrero va ocupar pràcticament la prefectura del Govern en el règim. Carrero simbolitzava millor que ningú la figura del "franquisme pur". Home sense escrúpols va muntar a consciència el seu propi Estat dintre de l'Estat: va crear una xarxa d'informadors dintre dels Ministeris, de l'Exèrcit, de la Falange. La seva policia va assolir ficar-se en tot l'aparell franquista. Així va acabar convertint-se en l'element clau del sistema i en una peça fonamental del joc polític de l'oligarquia. D'altra banda, va arribar a ser insubstituïble per la seva experiència i capacitat de maniobra i perquè ningú aconseguia com ell mantenir l'equilibri intern del franquisme [...].

Fonts consultades

- <http://ca.wikipedia.org/wiki/Anarquisme>
- <https://www.google.es/#q=prim+>
- http://ca.wikipedia.org/wiki/Antonio_C%C3%A1novas_del_Castillo
- http://ca.wikipedia.org/wiki/Jos%C3%A9_Canalejas
- <http://www.galiciaartabradigital.com/archivos/58160>
- http://ca.wikipedia.org/wiki/Eduardo_Dato_e_Iradier
- <https://www.google.es/#q=Francesc+layret>
- http://ca.wikipedia.org/wiki/Luis_Carrero_Blanco
- *Muy Historia*, Núm. 49